

FAMAGASINET

FA og arbejdsmiljø

Finanssektoren
og 2020-strategien s 2

Sydbank og Sparnord

IFælles sundhedsprojekt s 6

Arbejdsmiljøproffer

INordea vil have mere faglighed s 5

Sundhedsfremme og arbejdsmiljø

Codan arbejder bredt med sundheds-
fremme s 8

UDGIVELSE, TRYK OG EKSPEDITION: FA

OKTOBER 2010

KONTAKT: FA@FANET.DK

ISSN 09088679

NR.3

FA og arbejdsmiljø

Finansvirksomheders arbejdsmiljøindsats matcher ny 2020-strategi

Beskæftigelsesministeren offentliggjorde 24. september Regeringens 2020-strategi "NYE VEJE TIL ET BEDRE ARBEJDSMILJØ". Hun vil i november drøfte strategien med forligspartierne i Folketinget, for at indgå en politisk aftale.

Strategien går bl.a. ud på, at Arbejdstilsynet og virksomhederne de næste 10 år skal koncentrere sig om arbejdsulykker, psykisk arbejdsmiljø og muskelskeletbesvær som de væsentligste arbejdsmiljøproblemer.

Virksomhederne i den finansielle sektor er allerede godt i gang og er på flere punkter et skridt forud for politikerne. Der er kun få alvorlige arbejdsulykker i finansvirksomheder. Et godt psykisk arbejdsmiljø og forebyggelse af muskelskeletbesvær er emner, der allerede er højt på virksomhedernes dagsorden. Det samme gælder strategiens forslag om at integrere sundhedsfremmeindsats med virksomhedens arbejdsmiljøarbejde. Læs beretningerne fra FA's medlemmer her i FA Magasinet.

I 2020 strategien skal virksomheden måles på, om 20% færre ansatte er "psykisk overbelastede", og om 20% færre har "overbelastninger af muskel og skelet". Det nærliggende spørgsmål er her, hvornår er man belastet på den gode måde og hvornår er man "overbelastet"? Det mangler vi svar på. Hidtil har mål om psykisk arbejdsmiljø fokuseret på, om belastninger i arbejdet har ført til sygefravær – det er til at måle, men kan også være påvirket af andre faktorer.

Dette spørgsmål vil FA og virksomhederne arbejde videre med sammen med de andre udfordringer på arbejdsmiljøområdet. Dette samarbejde ser FA også gerne udstrakt til forbundene. Og det skulle nok være muligt, når den værste landsmødertorik m.v. har lagt sig.

Steen A. Rasmussen

Alle interviews i dette nummer af FA Magasinet er lavet af Hans Jørgen Steffensen, hjs@fanet.dk, der er FA's arbejdsmiljøansvarlig.

Spar Nord hjælper til mere motion i arbejdstiden

Korte videoklip med øvelser på arbejdspladsen giver nu medarbejdere i Spar Nord Bank og Sydbank mulighed for at forebygge gener i dagligdagen

Jens Peter Christensen
Spar Nord Bank

Spar Nord Bank har taget et yderst konkret skridt til at hjælpe medarbejderne af med de smerter og ubehagelige muskelspændinger, som undertiden følger med stillesiddende computerarbejde. Filosofien er, at medarbejderne gennem små korte øvelser kan skabe ny energi og bevægelighed i kroppens mange led - og samtidig blive fri for unødvendige spændinger og smerter. Åndedrættet er et centralt element i øvelserne, da det bidrager effektivt til afspænding af musklerne. Øvelserne er udviklet af fysioterapeut Lisbeth Friis, FysioPlan i Vejle.

Arbejds miljøkonsulent Jens Peter Christensen, Spar Nord Bank, uddyber:

"Vi har sammen med Sydbank og andre pengeinstitutter stillet to gymnastikprogrammer og ti øvelsesprogrammer til rådighed for bankens medarbejdere. Et gymnastikprogram varer ca. 6 minutter og øvelserne kan udføres i alle kontormiljøer, uden hjælpemidler og kan foregå i almindelig påklædning. Programmet sætter fokus på det daglige stillesiddende eller stående arbejde. Det er hensigten med pausegymnastikprogrammet, at medarbejderen på en let og enkel måde får alle muskler arbejdet igennem. Samtidig får man gang i de muskler, der er inaktive ved for meget stillesiddende arbejde.

Medarbejdere kan også vælge at klikke ind på særlige øvelsesprogrammer, der max tager 2 minutter at gennemføre. Her kan medarbejderen vælge særlige nakkeøvelser, skulderøvelser eller håndøvelser, der kan forebygge eller hjælpe på smerter i nakke, skulder, arm eller hånd. Der udbygges løbende med nye gymnastik- og øvelsesprogrammer.

Vi har allerede haft mange positive reaktioner fra vore medarbejdere. I flere afdelinger har frivillige meldt sig som ansvarlige for gymnastikøvelserne. Hele vores Produktionsafdeling laver øvelserne dagligt - i fællesskab. Vi har svært ved at vurdere, hvor mange afdelinger/medarbejdere, der gennemfører øvelserne, men det er Spar Nords ønske, at alle bruger øvelserne eller gymnastikprogrammerne".

En virksomhed kan blive pålagt at forebygge mobning på arbejdspladsen

**Arbejdsgiveren skal sørge for at forebygge mobning.
Bankansatte er mindre udsatte for mobning end gennemsnittet!**

Arbejdsmiljøklagenævnet har afgjort en sag om mobning

8 ansatte i en virksomhed havde oplyst til en arbejdspladsvurdering (APV), at de havde været udsat for mobning inden for de sidste 12 måneder. Mobning er, når en person gentagne gange bliver udsat for ubehagelige eller nedværdigende behandling, som det er svært at forsvare sig imod.

De ansatte vidste ikke, hvad de skulle gøre, hvis de blev mobbet eller observerer, at andre blev mobbet. Arbejdstilsynet sendte virksomheden en afgørelse om at forebygge og nedbringe forekomsten af mobning og sende en skriftlig tids- og handlingsplan til Arbejdstilsynet.

Virksomheden klagede over Arbejdstilsynets afgørelse til Arbejdsmiljøklagenævnet. Nævnet var enig i Arbejdstilsynets afgørelse. Når virksomheden fx ved APV konstaterer, at der er mobning, skal arbejdsgiveren både sikre, at der er metoder til at forebygge mobning, og at omfanget af mobning bliver mindre.

Mobning er et af problemerne indenfor psykisk arbejdsmiljø og skal tages alvorligt. Beskæftigelsesministeren har en række initiativer, der skal forebygge mobning. Bl.a. er der en særlig hotline om mobning på arbejdspladsen samt en særlig klagemulighed hos Arbejdstilsynet.

Der er visse brancher og jobtyper, hvor mobning er særligt udbredt. Ifølge Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø's seneste opgørelse af mobning fordelt på 56 jobgrupper, hører bankansatte til de jobgrupper, hvor omfanget af mobning er markant under gennemsnittet.

Arbejdsmiljøproffer

Nordea vil gerne have mere faglighed ind i arbejdsmiljøarbejdet

Marianne Bach, Nordea

Nordea ser frem til de nye regler om organisering af virksomhedernes arbejdsmiljøarbejde, der træder i kraft 1. oktober 2010. Reglerne lægger op til i højere grad at placere arbejdsmiljøarbejdet i kernen af virksomheden. Samtidig får virksomhederne mulighed for at organisere det interne arbejdsmiljøarbejde, så det matcher den måde, som virksomheden i øvrigt er organiseret på.

Nordea har i dag en velfungerende arbejdsmiljøorganisation, men ønsker at den bliver endnu bedre. I hovedkontorerne ser banken en mulighed for i højere grad at uddanne egne medarbejdere til hel eller delvis fuldtidsarbejdsmiljøgrupper, som skal sætte fokus på arbejdsmiljøet her.

Arbejdsmiljøkonsulent Marianne Bach, Nordea Bank Danmark, siger: "Vi tror, at vi på den måde kan højne arbejdsmiljøarbejdet og arbejdsmiljøniveauet i banken. I dag er udgangspunktet, at arbejdsmiljøopgaverne løses af ledere og arbejdsmiljørepræsentanter, hvis kompetence på dette område består af den obligatoriske uddannelse på 30 timer, som fremover reduceres til 22 timer. Hertil kommer deres praktiske erfaring - og fremover en årlig supplerende uddannelse. Men det er måske ikke tilstrækkeligt til at nå de rigtige løsninger, når bankens medarbejdere skal have hjælp til fx at forebygge problemer ved stillesiddende arbejde, indeklimateproblemer og støj.

Får man mere faglighed i arbejdsmiljøarbejdet og har medarbejderne let adgang til at få løst deres problemer, vil det betyde, at antallet af arbejdsmiljøgrupper i hovedkontorerne kan reduceres, uden at det går ud over hverken arbejdsmiljøarbejdet eller arbejdsmiljøniveauet.

I Nordea har vi en lokal aftale om organisering af vort arbejdsmiljøarbejde. Derfor skal vi også have lokale drøftelser om, hvordan vi skal organisere os fremadrettet, når vi har fået tygget os igennem de nye muligheder" slutter Marianne Bach.

Sydbank og SparNord arbejder sammen om sundhed på arbejdspladsen

Sydbank har – som den første finansvirksomhed – søgt om støtte fra Forebyggelsesfonden til et fælles sundhedsprojekt, der skal hjælpe de ca. 4.000 medarbejdere i Sydbank og SparNord af med gener ved stillesiddende kontorarbejde

Arbejdsmiljøchef Peter Draborg, Sydbank, oplyser om det ambitiøse projekt:

"Vi har sammen med Spar Nord Bank fået produceret en række gymnastik- og instruktionsvideoer med øvelser og information om sunde arbejdsvaner på kontorarbejdspladser. Videoerne er lagt ind på medarbejdernes computere til fri afbenyttelse i arbejdstiden.

Det har vist sig, at videoerne og andre sundhedstilbud bruges af medarbejdere, som i forvejen har fokus på gode arbejdsvaner, sundhed og motion. Derfor vil vi gerne have støtte til at etablere og afprøve nye metoder hos den gruppe, der ikke har samme bevidsthed om sundhed, ligesom vi generelt er interesseret i at øge fokus på sundhed hos vore medarbejdere".

Peter Draborg fortsætter: "Det er nødvendigt at få sundhedsindsatser omsat til banksprog, så vi kan nå ud til alle. Heri indgår udvikling af et "sundhedsbudget" for den enkelte medarbejder i forhold til rygning, fedme, smerter og fysisk aktivitet. Herudover skal der udpeges særlige sundhedsansvarlige blandt medarbejderne."

Banken søger om støtte til et 3 års projekt og forventer svar fra Forebyggelsesfonden i december.

Finansvirksomheder kan som regel ikke få støtte fra Forebyggelsesfonden til projekter, som forebygger fysisk og psykisk nedslidning. Men virksomheden kan søge støtte til konkrete sundhedsfremmeaktiviteter, der øger bevidstheden om risikoen ved rygning, alkohol, fedme og fysisk inaktivitet. Fonden prioriterer projekter, som tænker sundhedsfremmende aktiviteter sammen med arbejdsmiljøindsatsen på virksomheden. Læs mere om Forebyggelsesfonden på www.forebyggelsesfonden.dk.

Peter Draborg, Sydbank

Tilbud om supplerende uddannelse

Hidtil har virksomheder sendt medarbejdere på arbejdsmiljøuddannelse en gang. Fra 1. oktober 2010 er der krav om både obligatorisk uddannelse og tilbud om supplerende uddannelse

Nye medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen, som fremover deltager i den obligatoriske uddannelse på 3 dage, skal have tilbud om supplerende uddannelse på først 2 dage og derefter 1 ½ dag om året. Medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen, som har taget den hidtil obligatoriske uddannelse på 4 dage, skal have tilbud fra virksomheden om supplerende uddannelse på 1 ½ dag om året.

Arbejdstilsynet har udsendt bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed, mens en mere detaljeret AT-vejledning først foreligger i november. FA kan dog allerede nu fastslå:

Hvad er tilbud om supplerende uddannelse?

Tilbud om supplerende uddannelse er ikke det samme som obligatorisk uddannelse. Medarbejderen skal ikke deltage i den supplerende uddannelse, og Arbejdstilsynet vil derfor ikke føre tilsyn med, om den enkelte medarbejder faktisk har udnyttet arbejdsgiverens tilbud. Hvis medarbejderen, som har fået tilbudt supplerende uddannelse, ikke har taget imod tilbuddet, bortfalder det. Medarbejderen kan derfor ikke året efter kræve 2 x 1 ½ dages supplerende uddannelse, medmindre virksomheden har lovet det.

Indholdet

Den supplerende arbejdsmiljøuddannelse skal sikre, at kompetencerne hos arbejdsmiljørepræsentanter og arbejdsledere styrkes og opdateres.

Virksomheden bestemmer indhold og form på den supplerende uddannelse. Virksomheden kan vælge at tilbyde medarbejderen at deltage i et eksternt kursus – frem for fx at henvise til et kursustilbud som allerede findes i virksomheden. Finanssektorens Arbejdsmiljøuddannelse overvejer at lave et tilbud om supplerende uddannelse.

Kompetenceudviklingsplan

Arbejdsgiveren skal sørge for at lave en kompetenceudviklingsplan for virksomhedens arbejdsmiljørepræsentanter og arbejdsledere. Planen skal handle om den supplerende uddannelse. Det er virksomhedens behov, der er afgørende i kompetenceudviklingsplanen og altså ikke den enkelte medarbejders personlige interesser.

Codan arbejder både med sundhedsfremme og arbejdsmiljø

Codan arbejder bredt med sundhedsfremme, men har også målrettede indsatser, der skal forbedre arbejdsmiljøet

Virksomhederne bliver ofte opfordret til at integrere sundhedsfremme med indsatsen for et bedre arbejdsmiljø – for dermed at få bedre udbytte af bestræbelserne. Codan Forsikring har valgt at gøre noget ved det, og FAMagasinet har derfor spurgt Codan, hvad det nærmere går ud på. Arbejdsmiljøleder Lonni Klausen svarer:

"Vi har valgt i år, for tredje år i træk, at holde en sundhedsuge i foråret. Ugen var spækket med spændende aktiviteter og tilbud, der satte fokus på sundhed i virksomheden og blandt medarbejderne. 2 dage fik alle afdelinger og medarbejdere besøg af en terapeut, der er i stand til at hjælpe med at løse op for muskelspændinger og hovedpine, hvis man ikke sidder rigtigt. Medarbejderne kunne deltage i øvelserne og har siden kunne genopfriske dem på Codans intranet. En dag blev et stort fælles løb rundt om søerne gennemført med deltagelse af et meget stort antal medarbejdere. Endelig havde en dag et særligt fokus på stresshåndtering og "vejen til den indre ro".

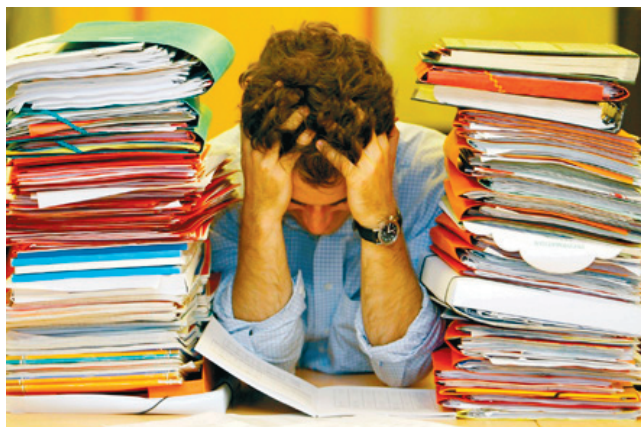
I det hele taget har Codan valgt at inspirere medarbejderne til at prioritere fysisk aktivitet, sunde spisevaner og den rigtige balance mellem arbejdsliv og privatliv. Selskabet ser sundhedsugen som et middel ikke blot til at reducere sygedage, men også at øge engagement og trivsel.

Blandt Codans mere målrettede indsatser er et lederkursus om håndtering af stress, kriser og sygefravær. Her trænes ledere i at håndtere sygefravær og medarbejdere, som har tegn på mistrivsel, stress eller ubalance.

"Codan sørger på den måde for at forebygge og afbøde følger, når en medarbejder bliver ramt af sygdom eller stress", slutter Lonni Klausen.

Lonni Klausen, Codan

Finanssektoren i bund med arbejdsskader

Det er velkendt, at mange finansielle virksomheder får gode tilbagemeldinger, når de spørger deres medarbejdere om trivsel og tilfredshed. En del får endda fine placeringer, når virksomheder kæmper om at være de bedste arbejdspladser

Men hvordan ser billedet ud, hvis man ser benhårdt på, hvor mange der kommer til skade ved at gå på arbejde, fx i form af arbejdsulykker eller få sygdomme som følge af jobbet? FA Magasinet har set på sagen.

Arbejdsulykker

Finansmedarbejdere er den gruppe på arbejdsmarkedet, som får færrest arbejdsskader. Det viser Arbejdsskadestyrelsens statistik for 2009. Opgørelsen over anerkendte arbejdsulykker fordelt på brancher viser, at "pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed" er den branche med det absolut laveste ulykkesniveau, da der ved seneste opgørelse kun var 1,9 anerkendte arbejdsulykker pr. 1000 beskæftigede.

Erhvervssygdomme

Også når det gælder anerkendte erhvervssygdomme ligger finanssektoren helt i bunden. Her scorede "pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed" de laveste branchetal med kun 0,1 anerkendt erhvervssygdom pr. 1000 beskæftigede.

De lave tal for arbejdsskader bekræfter, at der generelt set er et godt og sundt arbejdsmiljø i finansielle virksomheder.

Stor stigning i anmeldte psykiske erhvervssygdomme

Siden 2003 er antallet af anmeldte psykiske sygdomme steget voldsomt. Antallet af anmeldelser steg således med 152%. De fleste anmeldelser om psykiske sygdomme går i retning af posttraumatisk belastningssymptom (PTSD), som er den eneste psykiske sygdom, som kan anerkendes efter erhvervssygdomsfortegnelsen. Her er anerkendes 53,7%, mens den i andre sager om psykisk sygdom er 3%.

Ny strategi for virksomhedernes arbejdsmiljøarbejde de næste 10 år

Regeringen har udsendt "NYE VEJE TIL ET BEDRE ARBEJDSMILJØ". Det er titlen på regeringens strategi for forbedring af arbejdsmiljøet frem til 2020

Strategien viser blandt andet, at Arbejdstilsynets indsats i højere grad skal målrettes de virksomheder, der har størst problemer. Hovedelementerne i strategien er risiko-baseret tilsyn, bagatelgrænser og bedre dialog med virksomhederne.

Bagatelgrænserne vil betyde, at ubetydelige arbejdsmiljøforseelser ikke i fremtiden vil medføre påbud fra Arbejdstilsynet. Regeringen vil desuden differentiere bødesystemet. Det skal ske, så virksomhederne kommer til at mærke konsekvenserne tydeligt, hvis de ikke overholder reglerne, og bødestørrelsen skal differentieres mellem, om det er store eller små virksomheder. De nye retningslinier vil kræve ændring af arbejdsmiljøloven.

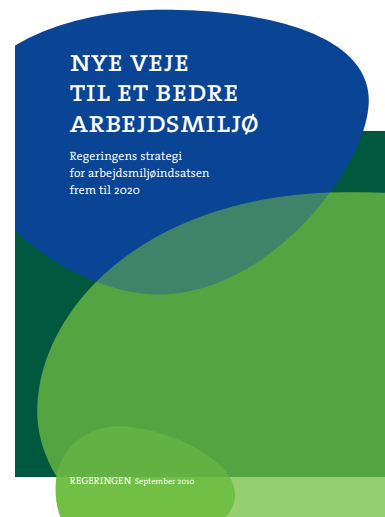
Virksomhedernes arbejdsmiljøindsats skal fremover koncentrere sig om tre arbejdsmiljømål. De går ud på, at der i 2020 skal være:

25% færre alvorlige arbejdsulykker

20% færre "psykisk overbelastede"

20% færre med overbelastning af muskler og skelet (herunder ondt i ryggen).

Arbejdsmiljøstrategien hviler på rapporten "Fremtidens arbejdsmiljø 2020" fra marts 2010. Den er lavet af Arbejdstilsynet, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadestyrelsen i fællesskab.

Nyt fra FA

Ændringer i medlemskredsen

Med virkning fra 1. maj 2010 er Handelsbanken Kredit indmeldt i FA.

Pr. 30. juni 2010 er Løkken Sparebank A/S udtrådt af FA, som følge af fusionen med EBH Bank A/S.

Finansbanken A/S er udtrådt pr. samme dato som følge af fusionen med Sparekassen Lolland A/S.

E*TRADE Bank A/S har ændret navn til SAXO-ETRADE Bank A/S.

PBS Holding A/S har ændret navn til Nets Holding A/S.

Pr. 13. september 2010 har FA herefter 218 medlemmer fordelt på 164 pengeinstitutter, 10 real- og kreditinstitutter og 44 forsikringsvirksomheder.

Virksomhederne har med opgørelsesdato pr. 1. juni 2009 eller senere optagelsesdato i alt 70.340 medarbejdere. Med opgørelsesdato 1. juni 2010 har virksomhederne i alt 67.860 medarbejdere.

Sekretariatet

Stud.polit. Signe Kolbye Sørensen er fratrådt som studentermedhjælper i FA pr. 13. august 2010. Pr. 20. juli 2010 er stud.polit. Ane Rohde ansat som studentermedhjælper.

FA er flyttet til 3. sal i Finanssektorens Hus. Her har alle FA's 27 medarbejdere nu kontorer.

FINANSSEKTORENS
ARBEJDSGIVERFORENING

AMALIEGADE 7
1256 KØBENHAVN K

TELEFON +45 3391 4700
FAX +45 3391 1766
WWW.FANET.DK

